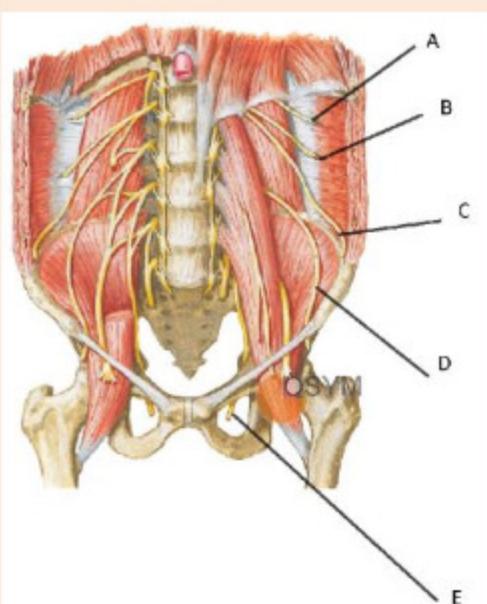

Orijinal Soru: Temel Bilimler 13

13.

Plexus lumbalis'ı gösteren yukarıdaki şekilde işaretli sinirlerden hangisinin lezyonunda uyluğun üst lateral tarafında uyuşma, karıncalanma ve hissizlik gibi semptomların ortaya çıkması en olasıdır?

- A) A
- B) B
- C) C
- D) D
- E) E

Doğru Cevap:D

DERS NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

(Bu referanslar; soru kitabı Tüm Tus Soruları, Kamp notlarımız ya da non spesifik slaytlardan DEĞİL, sadece güncel ders notlarımızdan verilmiştir. Bu notları şubelerimizde kolayca edinip, referansları kontrol edebilirsiniz.)

İLGİLİ NOTLAR

İşte referans denilen şey, tam olarak budur. **Kapı gibi...**
Anatominin saf ezber bir ders olmadığını, **klinik bilimlerle entegre bir şekilde anlatılmasını, nota yazılmasını ve çalışılmasını gösteren süper bir soru.**

• M. iliacus u. M. psoatus, M. psoas major u. Iumbal plexus (L1,2,3) yelen dalları uydu.

Temel Bilimler 13. soru
Tusdata Anatomi Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 112

Plexus lumbalis ten gikan 6 sinir var.

- Kasın lateral kenarından çıkanlar:
 - N. iliohypogastricus
 - N. ilioinguinalis
 - N. cutaneus femoris lateralis
 - N. femoralis
- Kası delerek çıkan:
 - N. genitofemoralis
- Kasın medial kenarından çıkan:
 - N. obturatorius

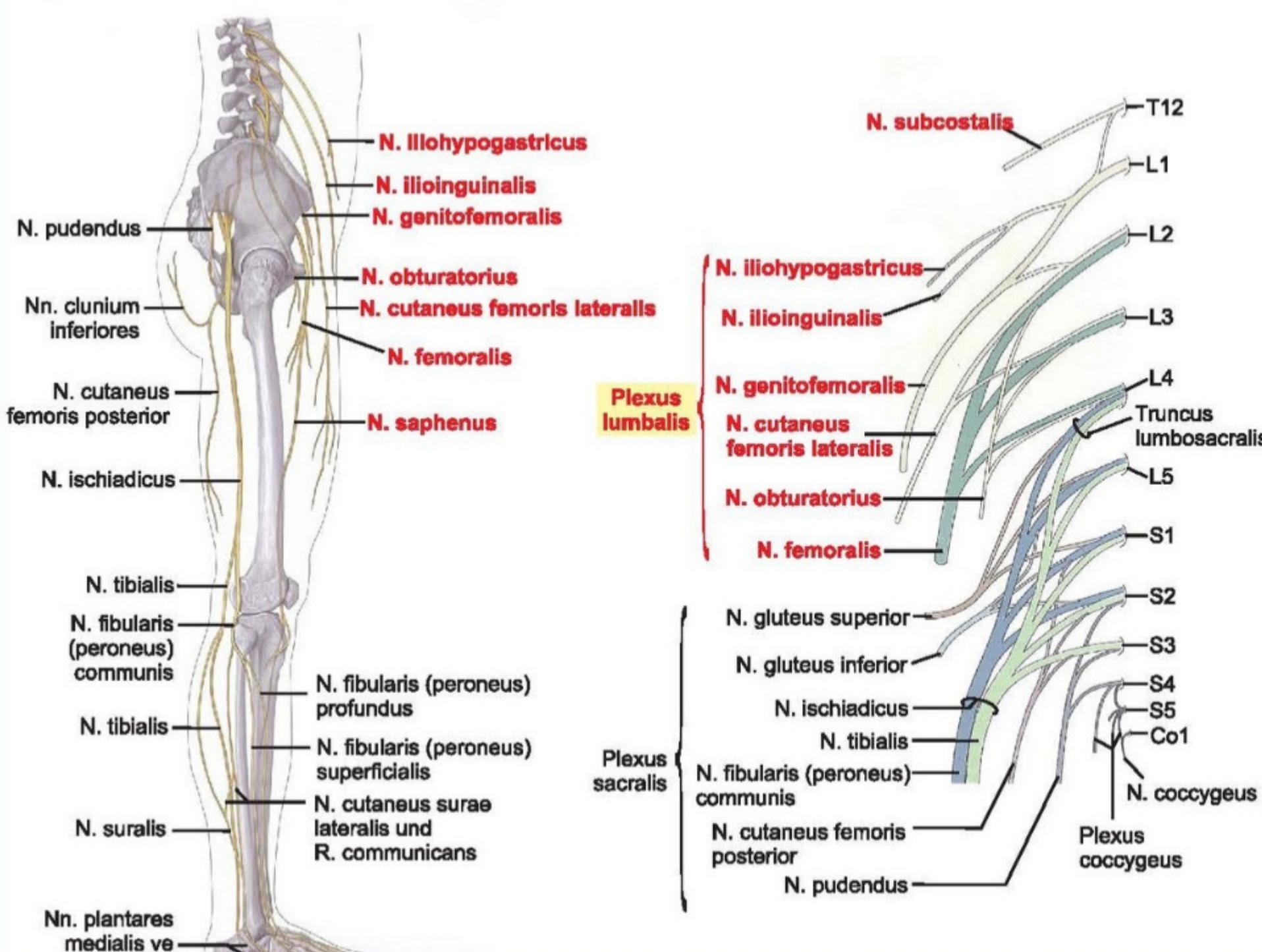
N. subcostalis, plexus lumbalis'e ait olmayıp T₁₂ spinal sinirin ön dalıdır. Lig. arcuatum laterale'nin arkasından geçerek abdomene ulaşır. Karın arka duvarındaki sinirler içerisinde en yukarıda olmalıdır.

In. genitofemoralis'in ramus terminalis) m. cremaster'in kontraksiyonu ile (erterenti In. genitofemoralis'in ramus)

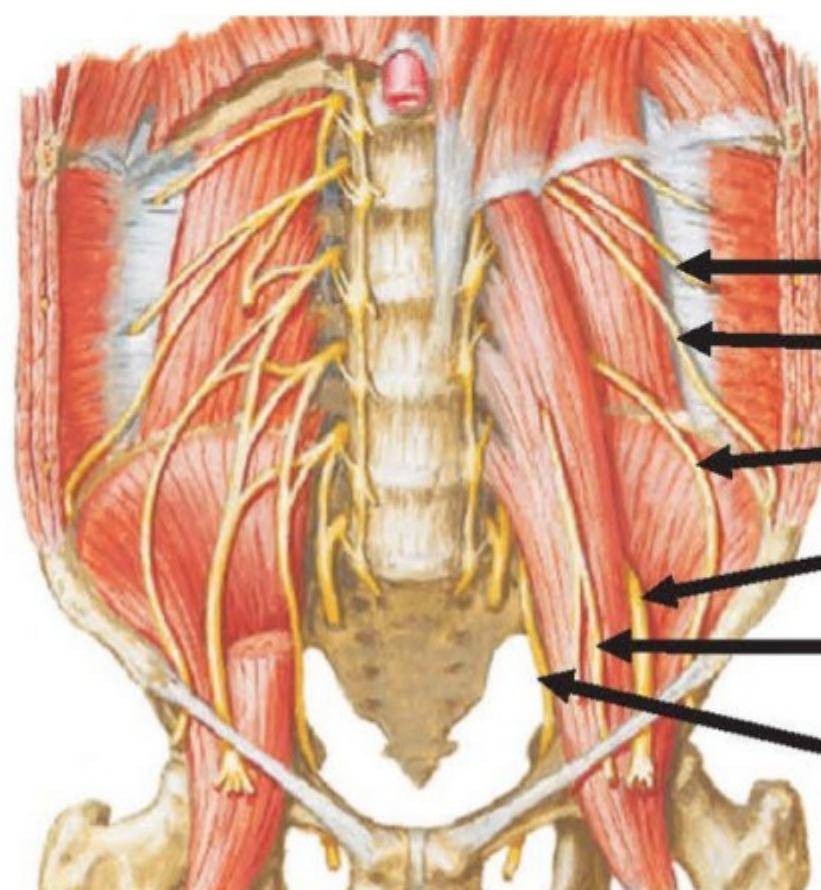
Temel Bilimler 13. soru
Tusdata Anatomi Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 165

- Pleksusa ait sinirlerden **n. genitofemoralis**, m. psoas major'u delip ön yüzünden çıkar. **N. obturatorius** kası medial tarafından, diğer dalların hepsi lateral tarafından terkeder.
- **N. cutaneus femoris lateralis (L₂₋₃)**
 - SIAS ile lig. inguinale arasında gezer.
 - Burada sıkışabilir (**meralgia paresthetica**).
 - **Uyluk dış** ve **ön yüzünün** duygusunu alır.

Meralgia paresthetica: Hızlı zayıflama, aşırı egzersiz, kemer basısı veya emniyet kemeri yaralanması sonucu, n. cutaneus femoris lateralis, lig. inguinale içinden veya bu bağ ile SIAS arasından sıkıştırıldığında ağrı ve yanma olur.

Plexus lumbalis:

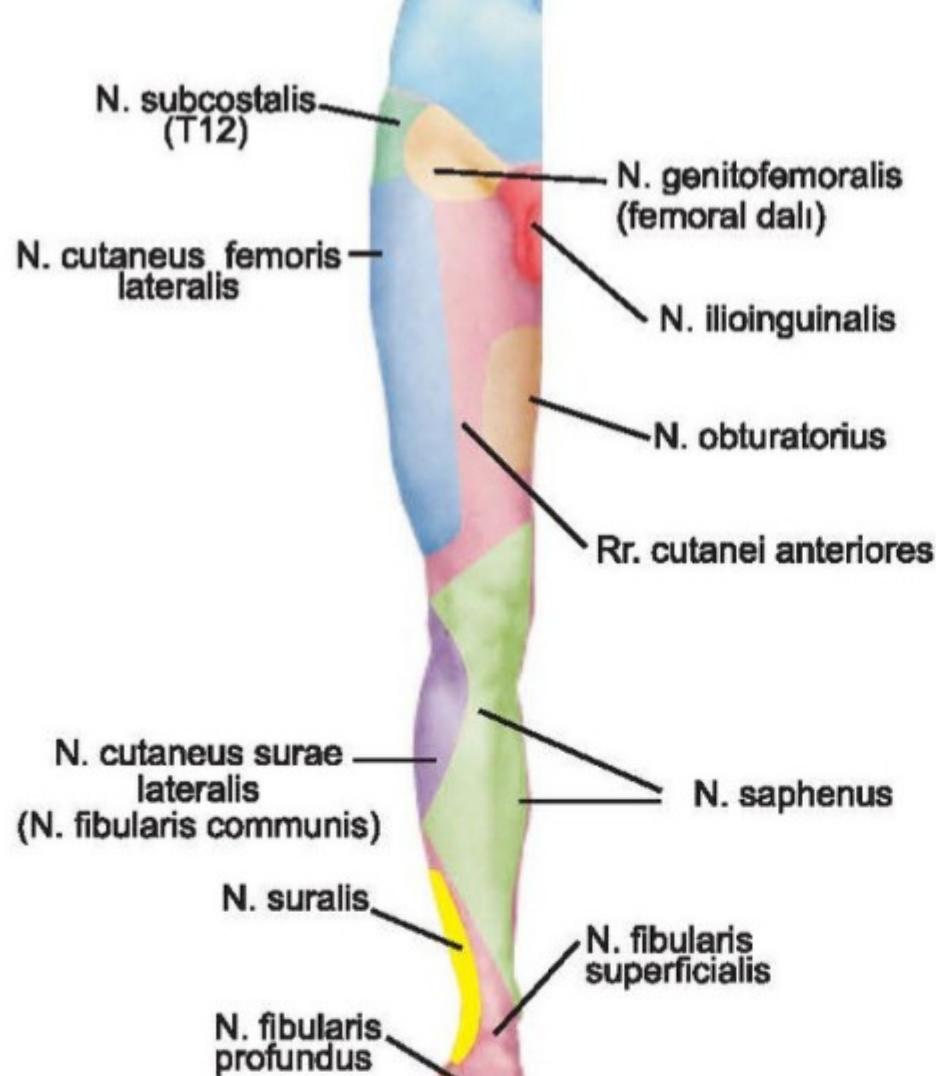
Temel Bilimler 13. soru
Tusdata Anatomi (Erdinç TUNÇ) Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 251

M. psoas major ile plexus lumbalis'in ilişkisi:

Plexus lumbalis'in dalları, m. psoas major'un arkasında meydana gelir. Ancak, dalların bu kasın arkasından önüne gelişip, değişik yollarla olur.

- Kasın lateral kenarından çıkanlar:
 - N. iliohypogastricus
 - N. ilioinguinalis
 - N. cutaneus femoris lateralis
 - N. femoralis
- Kası delerek çıkan:
 - N. genitofemoralis
- Kasın medial kenarından çıkan:
 - N. obturatorius

Temel Bilimler 13. soru
Tusdata Anatomi (Erdinç TUNÇ) Ders
Notu 1. Fasikül Sayfa 252

PLEXUS SACRALIS

- M. piriformis'in üzerinde oturur.
- İlk 4 sakral spinal sinirin ön dalları ve L5 sinirinin birleşmesiyle meydana gelir.
- L4 bazen, hem lumbar hem de sakral pleksus'a da katılır. Böylece **truncus lumbosacralis** oluşur. Bu durumda L4'e **n. furcalis** = çatallı sinir adı verilir.

PLEKSUS'UN DALLARI:

- N. gluteus superior:** M.gluteus medius, m.gluteus minimus ve m.tensor fasciae latae'yi uyarır (gluteal sinirler saf motor sinirlerdir, duyu nöronları içermez).
- N. gluteus inferior:** Sadece m.gluteus maximus'u uyarır.
- N. cutaneus femoris posterior:** Foramen infrapiriforme'den geçer. Fossa poplitea'nın alt ucuna kadar uyluğun arka yüz bölgesinin, kalça alt bölgesinin duyusunu alır (**Nn. cluneum inferioris** adlı dalları ile) ve bacağın proksimal bölümünün arka yüzünün deri duyusunu alır.
- N. ischiadicus (L4,5-S1,2,3):** Vücutun en büyük siniridir. Foramen infrapiriforme'den çıkar. Uyluğun ortalarında üç dalları olan **n. tibialis** ve **n. fibularis (peroneus) communis**'e ayrılır.
 - N. tibialis (L4,5-S1,2,3):** Daha büyük olan üç dalıdır. Bacakta a. tibialis posterior ile birlikte aşağıya doğru seyreder. Uyluk arkası, bacak arkası ve ayak tabanı kaslarının siniridir. Topuk derisinin duyusunu alır. Fleksör retinakulum'un altında **n. plantaris medialis** ve **lateralis** denilen üç dallarına ayrılır. Ayağın tabanının duyusunu alır.
 - N. fibularis (peroneus) communis (L4,5 - S1,2):** Collum fibulae'nin dış tarafında, m. fibularis (peroneus) longus içinde iki üç dalına ayrılır.
 - N. suralis:** N. tibialis ve n. fibularis communis'ten gelen birer dalın birleşmesi ile oluşur. Bacağın arka yüzünde **v. saphena parva ile birlikte seyreder**. Malleolus lateralis'in arkasından geçip ayağın dış kenarında küçük parmağa kadar seyreder. Bacağın 1/3 distalinin dış ve arka bölgeleri ile ayağın lateral kenarının küçük parmağa kadar deri duyusunu taşır.

PLEXUS LUMBALIS

- İlk dört lumbal spinal sinirin ön dallarının birleşmesi ile oluşur.
- Pleksusa T12 spinal sinirin ön dalından (*n. subcostalis*) gelen bir dal da katılır.
- Pleksus, *m. psoas major*'un arkasındadır.
- Pleksustan 6 sinir çıkar. 4'ü *m. psoas major*'ün önüne gökarken lateralinden, 1 tanesi *m. psoas major*'ün medialinden (*n. obturatorius*), 1 tanesi de kası delerek (*n. genitofemoralis*) gelir.

ÖNEMLİ	1. SEVİYELERİ: <ul style="list-style-type: none"> T 12 L 1 L 2 L 3 L 4 	2. DALLARI: <ul style="list-style-type: none"> N. iliohypogastricus N. ilioinguinalis N. genitofemoralis N. obturatorius N. femoralis N. cutaneus femoris lateralis
---------------	---	---

PLEKSUS'UN DALLARI:

- N. iliohypogastricus:**

KLİNİK

Appendektomilerde hasar görebilir (McBurney noktasına yakın geçtiği için).

- N. ilioinguinalis:** Inguinal kanaldadır. Skrotum'un ön yüzünden, uyluk üst iç yüzden, penis (clitoris) kökü ve Hasselbach üçgeninden de duyu alır.

KLİNİK

Temel Bilimler 13. soru

Tusdata Anatomi (Erdinç TUNC) Ders Notu 1. Fasikül Sayfa 250

- N. cutaneus femoris lateralis:** Diz eklemine kadar uylugun on-diş yüzünün deri duyusunu taşır.

KLİNİK

Bazen ligamentum inguinale'nin altından geçen sıklıkla sıklıkla ve uyluğun anterolateral yüzünde ağrı ya da ileri safhada duyu kaybına neden olur (**Meralgia paraesthesia**).

- N. genitofemoralis (L1,2):** *M. psoas major*'u delen sinirdir. *M. cremaster* ve *m. dartos*'u uyarır. Sinirin genital dalı inguinal kanaldadır.
- N. femoralis (L2,3,4):** Pleksus'un en büyük dalıdır. *M. iliopsoas* ile birlikte lacuna muscularum'dan geçer. *M. iliacus*, *m. quadriceps femoris*, *m. sartorius* ve *m. pectineus*'u uyarır. **N. saphenus (sapheneus)** isimli dalı ile, bacağından mediali, medial malleol, başparmak köküne dek kısımından duyu alır.

KLİNİK

Proksimaldeki lezyonunda **oraklama yürüyüş** olur (daha distaldeki bir lezyonda eliyle dizine bastırarak yürüme olur).

- N. obturatorius (L2,3,4):** Aynı isimli damarlarla birlikte *a. v. iliaca communis*'lerin arkasından ve ovaryum'un dış yüzünden geçer. Küçük pelvisin lateral duvarındaki canal is obturatorius'a girer. Pelvis'den çıkar ve uyluğa addüksiyon yaptıran kaslara giderek onları uyarır. *N. obturatorius* ile *n. femoralis* aynı spinal segmentlerden (L2-4) kaynaklanır.

KLİNİK

N. obturatorius'un lezyonları çok nadirdir. Doğumda büyük başlı fetus sebebi ile veya **ovarektomi esnasında malpraktis sonucu sinir yaralanabilir**. Yaralanması durumunda uyluk addüksiyonu ve dış rotasyonu zayıflar. Bu nedenle etkilenen ekstremiten diğer ekstremitenin üzerine koymamaz (uyruk uyluk üstüne atılamaz). Ayrıca uyluğun iç yüzünde diz ekleminin yukarısında bir alanda duyu kaybı olur.